NGÀY THỨ MƯỜI BAI — 30 THÁNG 8 — NGÀY THỨ HAI 8 SEPTEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE 1924

ANNONCES

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 65, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN BINH
Rédacteur en chef : PHẠM HỮU LỘC
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 166

PARQUET

Un an	6 $ 30	6 $ 00	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 00	12 $ 00
Six mois	*	*	*	*	*	*	*
Trois mois	3 00	3 00	3 50	3 20	3 20	3 30	6 00
Un mois	1 20	1 00	1 75	1 60	1 60	1 65	3 00
Un numéro	0 50	0 50	0 50	0 50	0 50	0 50	1 00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Réclame dans la 1re page . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . 1 $ 50 le cm
On traite à forfait pour les contrats importants.

Ai là người phú-thương đại-cổ ?

Về sự cứu giúp cho những dân bị lụt ở Bắc-kỳ ta hiện bây giờ, bản-báo đã có mấy bài trần-thuyết thật là thống thiết lâm-li, người đồng-bang ta, đối với một cái tai-nạn gớm ghê như thế, tình châu-quận, nghĩa giống nòi, không ai có thể làm ngơ được, dù người giàu hay người nghèo, dù người sang hay người hèn, cũng đều nên có kẻ nhiều người ít, kẻ của người công, giúp đỡ nhau trong lúc gieo neo chìm nổi, chứ không phải cứ một hạng người phú thương đại-cổ mới có cái nghĩa-vụ cứu tai tuất nạn đối với kẻ đồng-bào; nhưng cái lẽ thường người giàu phải giúp người nghèo, kẻ có phải đỡ kẻ không, người phú thương đại-cổ cần phải đảm-nhiệm cái nghĩa-vụ ấy trước tiên mà cũng có thể thực-hành cái nghĩa-vụ ấy dễ-dàng hơn kẻ khác vậy.

Trong Đông-pháp nhật-báo mới đây có mấy câu bàn về sự cứu giúp cho những dân bị lụt, nói : nghe đâu những người phú-thương đại-cổ sẽ bỏ ngay ra một vài vạn đồng trước để chẩn phát cho nạn dân trong cái lúc hội-đồng cứu-tế còn đương phải gom góp tiền quyên mà cái nỗi đói rét khốn khổ ở các miền vỡ đê, việc cấp cứu không thể chậm được một ngày một buổi nào nữa; những người phú-thương đại-cổ định cứ xuất hẳn món tiền riêng ra chẩn phát trước, rồi đến lúc hội-đồng cứu-tế thu được sẽ khấu trừ về sau. Cái tin ấy không biết có đích xác không? Song, những lời trong bài Đông-pháp nhật báo đã nói trên kia, dù không phải là một lời thành khẩn thay mười mấy vạn con người đương đói cơm rách áo, tan cửa nát nhà, lênh đênh trôi nổi ở trong chỗ sóng vùi cát lấp kia mà thiết tha khẩn vái với các vị thần tài ta vậy.

Đã biết rằng sự cứu giúp cho những dân bị lụt, hiện nay các nhà trí-thức, các nhà từ-thiện đã cùng nhau phát-khởi một hội đồng cứu-tế, gửi số quyên đi khắp trong nước, gom-góp kẻ nhiều người ít để lấy tiền chẩn phát cho các miền vỡ đê. Cái lòng thương xót trong lương-tâm người ta ai mà chẳng có; cái nợ đồng lần giúp đỡ lẫn nhau trong loài người ai mà chẳng biết; nhất là người cùng nòi cùng nước, lợi hại, vinh nhục, vui buồn, sướng khổ, có cái quan-hệ mật-thiết với nhau, nhiều điều phủ lấy giá gương, người trong một nước thì thương nhau cùng, trông thấy cái thảm-trạng kẻ cùng nòi cùng nước với mình lưu-ý điên-bái như cái nạn lụt này, ai mà chẳng phải động lòng xót thương, hết lòng cứu trợ; cuộc nghĩa quyên của hội-đồng cứu-tế chắc thế nào cũng được kết quả viên-mãn, cũng thu được một số tiền khá lớn của anh em trong nước gom góp vào, những đồng-bào bị nạn ở các miền vỡ đê kia, chắc thế nào chẳng nhờ được hát gạo mạnh áo của anh em trong nước sẻ áo chia cơm cho mà đỡ được một vài phần cơ-khổ. Nhưng khốn thay! chỉ được nạ thì mà đa sưng. Cái nạn vỡ đê lụt nước không phải là còn có thể trì hoãn được kể ngày kể tháng mà không cứu cấp ngay; công việc của hội-đồng cứu-tế làm, vì thể-lệ bắt buộc, văn-thư phiền-phức, dù có thu được cũng chưa có thể phát được ngay, mà gom góp từng hào từng đồng cho đến lúc thu được một số tiền đủ chẩn phát cho nạn dân lại không là một việc dễ có thể làm xong ngay được, bắt đầu từ lúc gây nên công cuộc, đã phải tốn bao nhiêu thì giờ hô-hào cổ-động, bao nhiêu thì giờ tổ-chức sáng lập, bao nhiêu thì giờ in giấy in tờ, làm sổ sách, lại phải tốn bao nhiêu thì giờ người đi tỉnh này, kẻ đi hạt khác, cùng nơi khắp xứ, mà tích bao nhiêu số nhỏ mà thành được một số to, chứt từng hòn sỏi một cho đến lúc thành được quả núi, dồn từng dãnh nước một cho đến lúc thành được con sông, có phải là cái công chuyện một ngày một buổi làm được ngay đâu; mà những đồng bào bị nạn ở các miền vỡ đê kia, không nhà mà ở, không cơm mà ăn, không áo mà mặc, đã hơn một tháng nay rồi, cái tiếng chồng than, vợ khóc, trẻ gào đói, già rên đau, tưởng cũng đã vang trời dậy đất, lọt thấu tới những nơi lầu dài xe ngựa, yến tiệc sinh ca của các bực phú-thương đại-cổ ta rồi; ấy chính những người ruột già máu mủ với ta mà chẳng may chịu tai-nạn thiệt-thòi riêng đó, có hàng muôn hàng ức, đương ngong-ngóng trông ơn cứu giúp của anh em cùng nước cùng nòi, chậm một ngày thì khổ một ngày, chóng một giờ thì đỡ một giờ, chứ đừng nói đợi được công việc của hội-đồng cứu-tế làm xong còn mất kể mùa kể tháng nữa. Nếu được như lời trong bài Đông-pháp nhật báo nói, có những người phú-thương đại-cổ hãy gấp bỏ ngay tiền riêng ra cho hội đồng cứu-tế vay trước một vài vạn lấy tiền chẩn-phát ngay, rồi đến lúc công việc hội-đồng cứu-tế làm xong, sẽ lấy tiền quyên được hoàn lại, thì cũng là một đồng tiền ấy, mà đồng-bào bị nạn ta được nhờ cái thực-huệ tuất trợ ngay trong lúc nhiều mi này. Người ta nói đồng tiền đi trước là đồng tiền khôn, chính thế.

Vừa đây có một nhà phú-thương Tây xuất ngay ra một trăm bạc mua gạo về phát ngay cho một làng bị lụt, cũng vì nghĩ việc cứu tai tuất nạn không thể trì hoãn được, mà làm một cách rất gián-tiện có công hiệu trực tiếp ngay; cái ý tốt ấy thật là một cái gương cho các nhà phú-thương đại-cổ ta nên theo đấu vậy. Một nhà phú-thương Tây là người ngoại quốc mà còn có bụng lân-tuất dân mình, làm một điều thực-huệ như thế, huống là ta với ta. Bản báo cũng xin nối lời Đông-pháp nhật-báo mà đem mấy lời trên ấy thay mười mấy vạn nạn dân thiết-tha cầu khẩn các vị tài-thần, mong các ngài chứng giám cho, thì may cho nạn-dân ta lắm, được việc cho hội-đồng cứu tế lắm.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 6 và 7 Septembre 1924

Tại hội Vạn-quốc

Đại hội-đồng vẫn bàn về vấn-đề thành-lập quân-bị, và vấn-đề bảo-hộ binh an.

M. Skrzynski (Ba-lan) có nói nước Ba-lan sẵn lòng ưng-chuẩn các điều-khoản có thể khiến cho các nước giữ gìn được công lý mà không trái những điều sở nguyện của mình.

M. Charlton (nước Úc) nói hội Vạn-quốc nên triệu tập tất cả các nước đến dự một cuộc hội-nghị thành-giảm quân bị.

M. Van Karnebeek (Hà-lan) nói tích bao nhiêu số nhỏ mà thành được một số to, chứt từng hòn sỏi một cho đến lúc thành được quả núi, dồn từng dãnh nước một cho đến lúc thành được con sông, có phải là cái công chuyện một ngày một buổi làm được ngay đâu; mà những đồng bào bị nạn ở các miền vỡ đê kia, không nhà mà ở, không cơm mà ăn, không áo mà mặc, đã hơn một tháng nay rồi, cái tiếng chồng than, vợ khóc, trẻ gào đói, già rên đau, tưởng cũng đã vang trời dậy đất, lọt thấu tới những nơi lầu dài xe ngựa, yến tiệc sinh ca của các bực phú-thương đại-cổ ta rồi; ấy chính những người ruột già máu mủ với ta mà chẳng may chịu tai-nạn thiệt-thòi riêng đó, có hàng muôn hàng ức, đương ngong-ngóng trông ơn cứu giúp của anh em cùng nước cùng nòi, chậm một ngày thì khổ một ngày, chóng một giờ thì đỡ một giờ, chứ đừng nói đợi được công việc của hội-đồng cứu-tế làm xong còn mất kể mùa kể tháng nữa. Nếu được như lời trong bài Đông-pháp nhật báo nói, có những người phú-thương đại-cổ hãy gấp bỏ ngay tiền riêng ra cho hội đồng cứu-tế vay trước một vài vạn lấy tiền chẩn-phát ngay, rồi đến lúc công việc hội-đồng cứu-tế làm xong, sẽ lấy tiền quyên được hoàn lại, thì cũng là một đồng tiền ấy, mà đồng-bào bị nạn ta được nhờ cái thực-huệ tuất trợ ngay trong lúc nhiều mi này. Người ta nói đồng tiền đi trước là đồng tiền khôn, chính thế.

Vừa đây có một nhà phú-thương Tây xuất ngay ra một trăm bạc mua gạo về phát ngay cho một làng bị lụt, cũng vì nghĩ việc cứu tai tuất nạn không thể trì hoãn được, mà làm một cách rất gián-tiện có công hiệu trực tiếp ngay; cái ý tốt ấy thật là một cái gương cho các nhà phú-thương đại-cổ ta nên theo đấu

Cavite, ngày 8 Septembre 1924

Nạn chiến tranh ở Trung-hoa

Tin Thượng hải, ngày 8. - Trương-tác-Lâm có gửi tối hậu thư cho chính-phủ Bắc-kinh nói : Nếu chính-phủ Bắc kinh không hạ lệnh cho quân lính thôi đừng đánh quân lính tỉnh Chiết-giang, thì Trương sẽ đem quân dự vào việc chiến tranh.

Một tờ báo Nhật đăng tin rằng ngày tôm nay 40.000 người đánh nhau. Nhiều người nói rằng trong trận ấy hai bên chưa phân thắng phụ.

MỘT CÁI CAO BẰNG HỌC HIỆU Ở TRÊN MẶT BỂ

M. Lợn người Hoa-kỳ dùng chiếc tàu lớn *Princesse Alice* đặt làm một cái cao-đẳng học-hiện trên một bể. Trên tàu có một số giáo-viên đại-danh và 450 học-sinh. Mỗi lớp học một năm, đi vòng thế-giới một lần. Chương-trình học có địa-dư, sử ký, mỹ-nghệ, thảo-mộc học. Có các bài học riêng về việc đóng tàu và về việc đi bể.

Cái cớ ý các nhà để xướng ra việc ấy, là muốn gây cho học-sinh có cái chí bốn phương và bồi đắp cái tình thân-ái của Liệt-quốc vì vậy các nhà ấy định nhận cả các học-sinh của các đại học-đường ngoại-quốc, cũng cho học tập với học-sinh Hoa-kỳ.

Nói về cái vấn-đề thể-dục

CỦA NỮ-LƯU TA NÊN THẾ NÀO ?

Thời đại bây giờ là thời-đại cạnh-tranh, công việc trong xã-hội mỗi ngày một thêm bề bộn, một mình bên nam giới không thể nhất-thiết gánh vác cho hết được; bởi vậy nên nữ-lưu mới phải từ bỏ chỗ phòng cao cửa kín ra mà góp công góp sức gánh vác đỡ một phần.

Nhưng nếu muốn cho nữ-lưu có thể giáp đỡ đắm đương được nhiều việc ích lợi, nặng nhọc cũng gửi bằng công việc của nam-giới thì cần phải có những người đủ lực lý, vậy nên những cái thói ăn-nắp-ẻo là cũ đều nhất-thiết phải bỏ đi mà cái vấn-đề thể-dục của nữ-lưu lại là một vấn-đề rất cần.

Song, thể-dục của nữ lưu ta nên thế nào ? Bảo rằng theo nữ-lưu Âu-Mỹ mà ra chạy thi, ném bóng, bơi thuyền, lội nước du ? Thiết tưởng có hai điều bất tiện :

Một là bởi cái cách ăn mặc gọn gàng và cái thói quen lâu đời của đàn bà Âu-Mỹ trông nó đã là tự-nhiên không ngượng mắt nữa, chứ như nữ-lưu ta ngày nay mà cũng bắt bôi tóc ngược, sắn quần lính ra mà chạy mà bơi, mà xỏ dây tranh đua nhau thì còn trông làm sao được ?!

Hai là ngày nay vì phong-trào bức bách, hoàn-cảnh bó buộc, nên nữ-lưu ta sở-dĩ phải vận-động tập thành là chỉ cốt để cho trong người được thư sướng, gân cốt được cứng cáp và tập cho quen sự khó nhọc đi một chút để cho được việc đó mà thôi chứ thực ra thì ở xã-hội ta có cần gì đến những bà sy những cô bơi qua bể, hay chạy thông hàng mấy kilomètres luôn làm gì.

Giả-dĩ đàn bà vốn là một hạng người yếu đuối mềm mại, ví cũng như cái bông hoa cây cảnh để tô-điểm cho cuộc đời, vậy thì cần phải sao cho thân-thể nhất là thanh-tú, không có thì cũng một vừa hai phải, đi đứng cử chỉ cũng phải nhẹ nhàng yểu điệu mới hay, chứ mà ngực nở, thịt bắp, đi đứng trông người to lớn, nặng nề thì còn có cái vẻ gì đáng gọi là cái vẻ đẹp của người đàn bà nữa ?

Vậy cứ như ý hẹp của tôi thì các bà các cô, trong những buổi sáng hay buổi chiều đỡ việc hoặc những ngày thứ năm chủ nhật nên tìm những chỗ rộng rãi thoáng khí như ở ngoài đồng rộng hoặc cái bãi cỏ, bãi tập to mà đi đi lại lại, cử động chân tay, hô-hấp không-khí trong sạch, theo những cách thể-thao nhẹ nhàng của người Thụy-điển thì tốt lắm.

Và lại đi chơi như thế, không những chỉ bổ ích cho thể-dục mà thôi, lại còn bổ ích cả cho nền tri-dục, nữa là của các cô nữa.

Này như trong những lúc xong cuộc vận-động rồi, ta ngồi ở chỗ mát nghỉ ngơi, ta để mắt nhìn xem những đồ vật của cái bảo-tàng-viện thiên-nhiên của Hóa-công đã bày ra ở quanh mình ta nào là trăm nghìn thứ cây cỏ, thứ này khác tự kia về hình-thể, về tính chất thế nào, màu sắc thế nào ? lại, này là cái suối nước trong rất, róc rách chảy bên cạnh ta, vậy thì cái nguồn nó từ đâu mà ra, cái gốc nó đến đâu thì hết, suối nước có ích lợi cho sự sống của động-vật của thảo-mộc thế nào, lại là cần cho cái vẻ đẹp của một bức cảnh là thế nào ? Lại này là những thứ côn-trùng như dế giun, cào-cào, châu-chấu, ếch nhái, loài này ở cạn, loài này ở nước, cái cách sinh-hoạt, cái cách đặc-điểm của mỗi loài khác nhau thế nào ?. . .

Ôi ! Trong cái quyển sách « Vạn-khoa đại-toàn » ở cái nhà bảo tàng độc nhất của Hóa-công đó, nếu ta cứ chịu suy nghĩ nghiền ngẫm, đó là mà phân-biệt được như thế để mà bổ khuyết vào những bài học lý-luận của ta ở nhà trường hay để xếp thêm vào cái kho tri-thức của ta tri thiết-tưởng một sợi cỏ cũng không phải là vô dụng.

Song nếu muốn đi chơi như thế, nếu muốn cho những cuộc đi chơi như thế được thực có bổ ích thì lại còn mấy điều nữa cần là thân-thể cũng là cần ăn mặc trong lúc đi chơi phải thế nào và những cuộc đi chơi đó có nên ép uổng không, để cho tùy thích không ?

Như nếu muốn đi chơi như thế thì trước hết thân-thể da dẻ phải sạch sẽ, cho cái lỗ chân lông được thông thoáng, vì trong khi tập luyện cần phải để cho mồ-hôi ra được nhiều. Quần áo thì dùng toàn đồ vải nhẹ, đừng có đeo hoa đeo hột, trát phấn bôi son, đừng có lựa là thắt lưng, kẻo lại chỉ những lo mặt nọ mất phải, hoa rơi mất dưới, áo rách quần bươm mà phải khâm năm e lệ, đi không dám bước mạnh, vận-động không được tự-do thì không ra ứng không có ích gì mà lại thêm phiền !

Và những cuộc « chơi bọ » như thế lại phải để tùy thích ai muốn đi hay cho đi, đừng có ép uổng, vì đi chơi như thế thực cũng là đi học, trong lòng có vui muốn thì mới gắng công hết sức, chứ nếu tuy ngoài mặt vẫn phải theo chúng bạn mà làm gượng, còn trong lòng thì lại bứt rứt khó chịu vì cũng như mấy cậu học-trò vở ý trong những lúc thầy giáo giảng bài, tuy các cậu vẫn khoanh tay lặng tiếng ra dáng chăm ngắm lắm, song thực ra thì trong bụng các cậu lại chỉ nghĩ những chuyện đâu đâu, những là con quay vàn đáo gì đó, thì phỏng có ích gì ?!

Đó là nói qua về cái chương-trình thể-dục của nữ-lưu nên thế nào, còn cái nên chăng thì xin để dư-luận quốc dân xét đoán.

Chân-Sơn, Tuyên-quang.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 31 độ
15 giờ 36 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ-ba, 9 Septembre 1924
8e Quoc évêq.

Âm-lịch

11 tháng tám năm Giáp-tí
Ngày Tân-mão
Hành Mộc, Sao Vĩ Trực Phá
Kị : Tác-tạng, Xuyên-tỉnh.
Giờ tốt : Dần, Thìn.

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.		10 $ 70
— nhì	—	10 20
— ba	—	9 72
Thóc.	—	6 20
Ngô	—	6 50

Giá bạc. Kể từ ngày 7 Septembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 $ 08

Thời tiết trong mấy hôm nay. — Không bao giờ thời tiết trong thu mà lại tỉ ấy nóng như mấy hôm nay, chẳng khác gì — có lẽ lại tệ hơn — những ngày nóng nhất trong mùa hè.

Chiều hôm nay lúc 3 giờ, hàn-thử biểu ở trong chỗ rợp mà lên đến 36 độ. Ai cũng phải kêu rằng cứ luôn cho mấy hôm thế nữa thì đến chết vì nóng.

Hội-đồng thành-phố. — Hội-đồng thành-phố họp kỳ thường lệ tối thứ năm vừa rồi đã bàn những việc sau này :

Thoạt tên h-đồng cử M. Thibault làm thư-ký rồi duyệt y các việc chi tiêu trích ở các khoản vô phòng.

Hội-đồng cấp cho Ng-thị-Tôm là vợ góa người lính Ng-huy-Giên một tháng lương.

Mme Borges là vợ góa một người cảnh đồ-đạc của thành-phố xin tiền trợ cứu thì H.-đồng cho hai trăm đồng.

Việc M. Vincenti xin tiền trợ cứu cho các trẻ con vị thành niên Montéty thì Hội-đồng giao cho ban Tài-chính xét xem nên cho bao nhiêu.

Về vấn-đề thuê xe thì phủ Thống-sứ mới gửi trả lại Hội-đồng cái bản dự-thảo mà chưa chuẩn-y, vì cứ như ý quan Thống-sứ thì thuê xe ô-tô phải do phủ Thống-sứ định mà tiền phải nộp vào sổ dự-toán Bắc-kỳ chứ thành-phố không được lấy, phải để phủ Toàn-quyền cấp cho một phần. Hội-đồng định rằng lấy cả hoặc không lấy đồng nào chứ không nộp một phần và nhờ quan Đốc-lý phúc đáp quan Thống-sứ rằng hội-đồng xin cứ theo như bản dự thảo trước.

Về việc đánh thuế tàu thuyền đậu tại bờ sông và thuê đất ở bờ sông thì hội-đồng giao cho ban tài-chính xét.

Hội-đồng cấp cho M. Caspat 800 đồng về việc kiểm xét sổ sách của nhà máy nước.

Việc thuê chậu cây và thảm giải trong tòa Đốc-lý những ngày cưới thì Hội-đồng định giá từ 20 đến 35 đồng.

H.-đồng định trích ra một số tiền mỗi năm là 350 hay 400 đồng mở một lớp dạy lính cảnh-sát ta học chữ Pháp, để có thể hiểu và nói được những tiếng thường dùng, về điều ấy quan Đốc-lý đã thương thuyết với quan Học chính tổng-trưởng để cử cho một ông giáo học ta đến dạy học và do một ông giáo-học Tây quản đốc. Quan Đốc-lý lại xin quan Binh cử cho một viên đội tây đến dạy thể-thao nữa.

Đoạn rồi quan Đốc-lý đọc cho hội-đồng nghe một bức thư của ông Xã-trưởng Hauviné là con nuôi của thành-phố Hà-nội cảm ơn các nhà hảo tâm trong ngày kỷ-niệm bà Jeanne d'Arc đã giúp cho xã ấy được 956 francs, đại khái nói rằng số tiền ấy đã ghi vào sổ phụ của xã trong năm

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

1924, định dùng để chữa các ghế của nhà thờ trong xã. Ngày 6 juillet trước tại nhà-thờ đã làm lễ đặt tên cái chuông mới của nhà-thờ là cái chuông Hà-nội là mẹ nuôi của xã Hanvic é chỉ nay mai thì « mẹ nuôi » sẽ treo lên trên Tháp-chuông. Trên cái chuông ấy có khắc mấy chữ rằng « je chanterai toujours Hanoi qui m'a donnée » nghĩa là vì Hà-nội mà có ta thì ta sẽ ca Hà-nội mãi mãi ».

Tiền quyên giúp dân bị lụt. — Bản-báo nhận được những số tiền sau này của các nhà từ-thiện gửi giúp các dân bị lụt ở Bắc-kỳ ta vậy xin đăng quí-tính phương-danh như sau này:

Bà tham Cung-đ-Quỳ, ở Huế	2$00
Bà Bắc ở Bắc-kạn	2 00
MM. Ng công Khê và Phùng-v Huệ, ở phố Protectorat, số 368, Nam-định	1 00
Cộng	5$00
Những số tiền bản báo đã nhận được trước ...	276 50
Tổng cộng.	281$50

Một việc bắt đền sáu vạn đồng — Ai cũng nhớ rằng đầu năm 1922 có một ông kỹ-sư là M. Malortigue làm với công ty xe-lửa Vân-nam bị giặc Tàu giết chết tại Y léang. Chính-phủ Trung-hoa có giảm đền nhưng không được bao nhiêu, bởi vậy nay gia-quyến người bị hại có đem việc ấy kiện tại Tòa-án sơ thẩm xét về việc hộ, bắt công-ti Vân-nam phải đền cho sáu vạn đồng. Tòa cho là đòi khí quá, nên xử xuống một nửa. Vậy đã tuyên án bắt đền cho gia-quyến M. Malortigue là ba vạn đồng.

Đường xe lửa Vân-nam. — Công-ti xe-lửa Vân-nam bá cáo rằng các hàng hóa vật gửi nhanh hoặc gửi chậm thì nay các *gare* nào cũng nhận cả.

Còn những đồ chạy chậm mà gửi nguyên cả toa thì vẫn không nhận gửi lên quá gare Siao-long-Tan.

Tòa án Trừng trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị đã xử mấy việc sau này:

Quan viên đánh cô đầu. — Vũ-Huy làm cai *surveillant* cho một hiệu trung vẫn thường cùng với đồ … ở thành-phố, xưa nay các anh em bạn đến hát nhà đào Đức (trước … là Đạo) ở xóm dưới, số 204-115 mà hiện còn nợ tiền hát chưa trả. Một tối khác, Vũ-Huy cùng anh em hát ở nhà bên cạnh, đào Đức liền sai người mời sang rồi đòi chầu hát còn chịu. Quan viên Vũ-Huy lúc bấy giờ đương say rượu, lại thêm giận tình-nhân … quí chầu hát … là ai-tình … có mắng ả, nhưng xem ra ả chẳng thiết gì đến tình … lấy tóc ả cầm gậy đánh đến nỗi …, rồi lại lấy mất của ả một đôi xuyến vàng và 2$50 ở túi áo rơi … mấy quan viên hát ở bên … can thì cũng bị một … Đức phải cứu tại nhà thương mất … một tháng mới khỏi. Nay … đã tuu xếp, nên bên nguyên … đơn ra, thời không kiện … nguyên bị và chứng … án,

Ăn cắp … vàng. — Hoàng-v-Nhân, … Vũ-v-Đa, Ng-v-Hy, Ng-… Trần-v-Tư, đều là thợ sơn … bị thưa về ăn cắp một cái hộp đựng chuỗi hạt vàng của cô Trần thị Đông là học-sinh trường Nữ sư-phạm được tha vì xét không đủ chứng cớ.

Hành hung — Một hôm không rõ về chuyện thù hằn gì tên Trần-v-Cẩn và tên Ng-v-Thạc đều là culi cầm dao đuổi đâm một người đi đường tên là Đỗ-Sâm bị thương ở lưng đau lắm. Người bị đánh có nhận được mặt mà hai tên can phạm hiện đã thú nhận có đánh, nhưng không chịu khai vì việc gì mà đánh. Tòa phạt tên Cẩn và tên Thạch mỗi tên 1 tháng tù.

Ăn cắp quần áo — Đào-v-Phong và Ng-mạnh-Gio, đều là culy xe mỗi tên phải phạt 3 tháng tù về tội ăn cắp quần áo, du đãng và đã phải biệt xứ còn trốn về. Hiện hai tên ấy đã nhiều lần can án rồi. Tòa có bảo cho hai tên ấy biết rằng nếu lần sau mà còn phạt bất cứ về việc gì nữa thì phải đi biệt xứ chung thân.

Một chuyện lo việc. — Tòa lại phạt M. Vũ-bá-Tưng ba tháng tù và 25 quan án treo về việc lấy của Phạm thị Hai 50 đồng bạc.

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM!

Các thứ thuốc lá hiệu Con Gà chưa cuốn và cuốn rồi, hạng mới chế (Fabrication nouvelle) của Đông dương Yên-Thế Công Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rát cổ, không nhức đầu. Thử mới biết thực.

Kính cáo các độc-giả. — Từ hôm ông Nguyễn-đỗ-Mục dịch đăng bộ tiểu-thuyết « *Thủy-hử* » thì có nhiều độc-giả viết thư về khen, vì lời văn dịch rất bình-thường giản-dị, không cầu kỳ mà dễ hiểu, chỉ cốt sao cho đúng được cái tinh-thần ý tứ của cổ-nhân, đã từng được các nhà đọc tiểu-thuyết hoan-nghênh như bộ « *Song phượng kỳ-duyên* » và bộ « *Tái-sinh-duyên* », vân vân. Bộ « *Thủy-hử* » này tức là Đệ-ngũ tài-tử kỳ-thư của Thánh Thán đã phê bình. Hiện trong Saigon cũng đã có mấy nhà dịch thuật mà các cửa hàng sách tại Hanoi phần nhiều có cho thuê xem. Tuy vậy mặc lòng, vì văn dịch mỗi người một khác, vậy bản-quán đã ủy ông Nguyễn-đỗ-Mục dịch lại bộ sách ấy. Các độc-giả tỏ ý muốn rằng chẳng những ngày nào trong báo cũng có đăng « *Thủy hử* » mà từ nay lại nên mở rộng cuộc cho được thêm nhiều hơn trước. Điều ấy bản-quán thương lượng với ông Nguyễn đỗ-Mục sẽ được rõ. Từ giờ và báo có rằng chỗ … cũng xin chiều ý độc-giả mà mỗi ngày đăng tiếp 6 cột trong mục tiểu-thuyết nữa, cả thảy thành 12 cột, nghĩa là đã gấp đôi mọi ngày.

* * *

Bản quán lại xin giới-thiệu để các độc giả biết rằng ông Trần-tuấn-Khải mới xuất bản một cuốn thứ nhất 16 trang về bộ *Giai anh-hùng, gái thuyền quyên* tức là bộ « *Ngũ mỹ tái sinh-duyên* » mà ông Nguyễn đỗ Mục dịch đăng trong bản báo vừa rồi. Và bộ « *Thủy-hử* » cũng mới ấn-hành một tập thứ nhất, theo khổ giấy nhỏ, 32 trang.

N… án tiện ông Nguyễn-đỗ Mục lại có lời cải-chính cùng các độc-giả như sau này:

«Trong số báo hôm nay về mục tiểu-thuyết « *Thủy-hử* » có chữ « *khâu ất-lang* », xưa nay tôi xem, vẫn cho là tên người, mà ông Trần-tuấn Khải lại cho là *cái hang săn* không biết đằng nào phải. N. Đ. M »

Trả lời ông Mai Hanoi — Tôi có tiếp được cái thư của ông Nguyễn-văn-Mai ở hàng Bạc Hanoi nhận tập « Chuyện giải-trí » hứa gửi 2$00 trước mà bảo gửi tiếp tục luôn. Nhưng ông lại quên không biên số nhà nên không biết đâu mà gửi sách đến. Vậy xin ông cho biết địch số nhà để tiện việc gửi sách

Dương-bá-Trạc

Chuyện xe điện với ô-tô đụng nhau ở đường Huế độ trước. — Sáng thứ bảy vừa rồi Tòa-án sơ-thẩm xét về việc hộ có hỏi một cái kiện mà cái kiện ấy theo như lý-trưởng người mình thì rất là lạ. Nguyên là đã bốn tháng nay ở đường Huế về phía trên Chợ-hôm có xảy ra một cái nạn ô tô. Xe tôi của một bà đầm là chủ một hàng cơm ấy ở Hanoi, bữa đó *chauffeur* không có, có mượn hai viên đội tàu-bay là khách trong nhà vặn máy. Hai ông đội thuận ngồi vặn máy đưa bà đầm đi chơi, chẳng dè gần đến trước cửa Chợ hôm, thì bị xe điện đụng vẫy tan tành, một ông bị trọng thương đứt cả sống mũi. Cái xe ấy tuy đã có bảo-hiểm, nhưng chủ công-ti bảo hiểm xét ra viên đội có bằng vặn máy thì không cấm máy mà chính vì nhà đội cầm máy, lại không có bằng *chauffeur*, cho nên không chịu đền cho. Bởi vậy mà nay bà đầm kiện hai viên đội, bắt đền cái xe là 1500 đồng. Hai viên đội cãi rằng vì quá nể mà nhận cầm máy hộ, không ngờ sự lỡ ra như thế mà bà chủ xe lại bắt đền đến số ấy. Tòa hoãn đến phiên sau mới nghị án,

TIỂU-THUYẾT

TRAI LÀNH GÁI TỐT

ông cử DƯƠNG-BÁ-TRẠC soạn

Giá 0$25

Bán ở khắp các hàng sách

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE



Pharmacie Montès

54, RUE PAUL BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

Mỗi ngày uống hai viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ 0$80

Quan Đốc-to Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi …

Quan Đốc tơ có cả nhà cho người ở, người … 2062

Phát hỏa tại sở Kinh tế. — Đêm mồng 5, hồi 11 giờ rưỡi phát hỏa tại nhà dưới của sở Kinh-tế mà không rõ vì lẽ gì. Vòi rồng của sở Cẩm và xe ô-tô tưới đường đã đến cứu ngay cho nên một lúc thì tắt được lửa.

Xe đạp của ai? — Viên sen đầm coi đồn Phương-liệt ở Hà-đông có trình rằng có một cái xe đạp không để hiệu nào số 13.576 vứt ở trên đê vào giữa làng Kim-liên và làng Xa-đàn, hiện đã nộp tại đồn ấy, vậy của ai thì đến mà lấy.

PHÒNG-THĂM-BỆNH

của quan

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Ngoại khoa, nội khoa, chữa mắt …

KHÁM BỆNH … XIN GIẤY LÀM CHỨNG …

Hội chợ Hanoi

Lần thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Décembre 1924.

Vừa ở Tam đảo mới về mấy hôm nay

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 295

Xét-nghiệm máu mủ, đờm rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siền, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ 30 đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến nữa. 2480

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Chọi trâu. — Ngày từ chiều thứ bảy và sáng ngày chủ nhật đường ra Đồ sơn không mấy giờ ngớt bụi xe cộ của các nhà đi xem hội chọi trâu.

Trước ngày hội nhiều người lo rằng năm nay kém vui là vì gần đây có trận bão làm thiệt hại mấy làng Đồ-sơn, Đồ hải chẳng phải ít, thì người buồn tất hội cũng tẻ. Nhưng mà sự tẻ hay vui là ở từng người, nên chi người vui thì vẫn vui, mà kẻ buồn thì vẫn buồn, sự lệ của làng không lẽ vì một trận bão mà phải giảm bớt. Bởi vậy năm nay cũng như mọi năm, cũng trống dong cờ mở, cũng chọi trâu, mổ lợn linh-đình, mà đến cả khách bàng quan xem nhờ vui mượn cũng cơm đùm cơm nắm lũ lượt náo-nhiệt lạ thường.

Phường hát Breton Caubet. — M. Breton Caubet là nhà trùng được vụ hát 1924 — 1924 vừa có thư trình quan Thống sứ Bắc-kỳ biết rằng ông định đến 16 octobre sẽ rời Paris đem bạn hát sang đi tàu *Compiègne* thì chừng 16 novembre tới Hải-phòng. Trong thư ý M. Breton Caubet muốn khai vụ hát ở Hải-phòng trước để đến khi lên Hà-nội cho kịp ngày Hội chợ như vài năm trước đây.

Đi du-học ngoại-quốc — M Nguyễn-văn-Nguyên là lệnh lang ông Nguyễn-văn-Thịnh, quản-lý công ti Bạch-thái, đã xuống tàu *Hanoi* ngày chủ-nhật hồi 3 giờ để sang Hương-cảng tòng học nốt năm thứ ba ban luật khoa tại Cao-đẳng học đường tiếng Anh. Vậy xin chúc M. Nguyên đăng trình được bình yên.

Nạn ô tô — Chiều thứ bảy hồi 17 giờ 45 ở đầu đường Belgique rẽ sang phố Lille một chiếc ô-tô số 1744 va phải chiếc xe tay của hiệu Sa-thư số 127. Tên phu xe là Nguyễn-quí-Nguyên phải vài vết thương xoàng đã đưa vào nhà thương buộc thuốc, còn … xe tay gãy mất một bên bánh tay trái.

Ví đánh rơi — Cậu học-sinh Vương-khả-Tế, 17 tuổi, nhà ở đường Belgique số 50, đem nộp sở Cẩm một cái ví đánh rơi ở phố Cầu trong có 9$47 và một cái hình tuế thân đề tên là Bùi-đăng-Hòa.

Mất trộm. — Sở …a-nhiên có đơn thưa tên Đặng-văn-Rao tức Côn, 43 tuổi và Phạm văn Triền 23 tuổi, cùng làm cu-li ở sở ấy, nhà ở Lạc-viên, đồng mưu ăn cắp một súc gỗ.

Trần-văn-Huy 21 tuổi nhà ở hộ từ bên Hạ-lý có đơn trình mất trộm quần áo và đồ-đạc đáng giá 345$50

Tại xóm Bình-khang. — Lũ tên Trần đức-Mậu, Lê-đ-Tống tức Phùng và Trần-v Thuật bị thưa là đánh phá nhà tên Đỗ-v Đạt, Đỗ-v-Tân, Đoàn-v-Côn, Ng-thị-C… Bình và Ng-thị-An thì phải đưa ra tòa xét xử.

Việc này tức là việc xảy ra ở xóm Bình khang dưới cánh gà tối thứ ba trước mà bản-báo đã đăng ở số báo ra ngày 4 septembre.

BẮC-NINH

Phát chẩn. — Sáng hôm thứ năm trước quan Thiếu-bảo Mai trí-sĩ có cho người phát chẩn cho những dân bị lụt ở Hưng-yên mà đã phiêu lưu về đất Bắc. Cụ lại thương thuyết với quan Tổng-đốc Đặng để nuôi những người cùng khổ ấy cho đến khi hết lụt mới thôi. Cụ Thiếu-Mai có lòng nhân đức thương dân như thế thực là hiếm có vậy.

VIỆT-TRÌ

Tin nước. — Ở Việt-trì phố Bờ-sông tức là phố Việt-hưng, mỗi năm khổ mất vài tháng nước lụt, xuống rồi nhà cửa đổ nát bẩn thỉu lắm. Có năm nước lên hai ba lần ngâm ở trong phố một vài ngày rồi nước lại xuống bẩn, không như năm nay lên lên xuống xuống mãi; nay hãy tính bực nước lên đến mười bốn thước tây (xem cột đo nước của sở Thủy-lợi ở Việt-trì) thì con đường phố Bờ-sông nước tràn qua.

Tháng juillet 1924, bắt đầu nước tràn đường Bờ-sông lúc 6 giờ chiều ngày mồng 7 là 14^m,5 lên đến 15^m,47 hôm 11 hồi 12 giờ đứng đến 8 giờ xuống; 9 giờ hôm 16 nước lại lên, 6 giờ hôm 19 đo được 15^m,15 nước đứng lại xuống; ngày 21 hồi 15 giờ nước lại lên cho đến hôm 23 6 giờ 15^m,23 đứng, rồi xuống; hôm sau 24 nước lại lên, đến ngày 27 hồi 24 giờ đo được 15^m 59, 6 giờ 28 nước xuống.

Tháng août 1924: Hôm mồng 2 hồi 6 giờ 14^m,1 lên đến ngày mồng ba 18 giờ 14^m,13 đứng rồi xuống, nhưng không ngoài 14^m 00; Hôm 18 hồi 15 giờ 14^m,00 lên đến hôm 21 hồi 6 giờ đo được 14^m 24 xuống; nước lại lên hồi 12 giờ hôm 28 là 14^m, 0 đến 9 giờ hôm 29 là 14^m,06 xuống

Chủ-nhật 7 septembre 12 giờ bực nước là 11^{m}55 xuống, thì mừng rằng may ra hết cái nạn nước lụt. Nếu không còn nước lên nữa, thì năm nay nước lên to nhất vào ngày 27 juillet hồi nửa đêm là 15^m,59 còn kém 0^m,29 mới bằng nước lên to nhất ngày 21 tháng tám tây năm 1923. Đường cái phố Bờ-sông đi lại đã được sạch sẽ rồi. »

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngày lễ Tứ tuần khánh tiết. — Năm nay cung ngộ Tứ-tuần khánh tiết, thể theo chữ « Tri-niên-dĩ-hỷ » thì Tôn nhơn phủ cùng văn võ đình-thần đã mấy phen xin diễn đại khánh tiết ấy, nhưng Hoàng-thượng chẳng muốn bày ra sự phiền phí ấy, nên ngài ban lời châu phê trên mặt phiến rằng: Tuy trẫm nay đã bốn mươi tuổi và từ 5 năm lại đây chưa có lễ Đế thọ đại khánh, thì vốn cũng nên làm; nhưng trẫm nghĩ bốn mươi tuổi cũng chưa lấy gì làm thọ mà nên mừng, là vì cớ sao? vì trẫm tự xét từ trẫm lên ngôi đến nay, duy có phụng thừa tôn miếu và Lưỡng-tôn-cung, còn như việc lo vì nước vì dân, thì dân đều mai chiều, chưa có chút chi bổ ích; và mấy năm nay dân tình trong nước lắm nỗi khốn khổ, trời làm tai hại việc dữ thường ra, lại còn sự lại tệ quan tham cũng chưa trừ cho hết được, thì các ngươi nên cùng trẫm chia lo việc nước hết lòng vùa giúp, thì mới có bổ ích quốc-gia, chẳng hơn là dâng chuyện mỵ nói lời hư ấy là chẳng đẹp ý trẫm v. v.

Tuy rằng lời châu phê của Hoàng-thượng quở trách nặng lời như thế, nhưng các quan chẳng dám bỏ quá một việc khánh hỷ ấy, mà lễ ấy là do theo điển lệ từ trước đã có, như trong mấy năm Minh-mạng, Thiệu-trị, Tự-đức đều có cả, nên bá quan lại làm sớ xin lần cuối cùng mới được (những tờ phiến, tấu và lời châu phê về việc Tứ-tuần thì lời lẽ rất nhiều, không thể dịch hết, đoạn trên vừa nói đó là chỉ kể sơ lược mà thôi)

Vậy thì khi đã được Hoàng-thượng châu phê chuẩn cho thi hành lễ ấy thì đình thần văn võ đã chiếu theo nghi chú của các khánh lễ trước mà nghĩ thành bản chương trình lược ước như sau này, để dâng lên Hoàng-thượng ngự lãm và tư qua quan Khâm-sứ chuẩn y.

Các khoản kể ra sau này thì cũng có khoản đến gần khi hành lễ sẽ có thay đổi nhiều ít, vậy nay cứ nguyên văn của bản ấy dịch thuật ra sau này:

1· Khoản thứ nhất — Bộ Lễ sắp đặt theo thứ tự hai đạo ân-chiếu về khoản đàm-ân và thăng-thưởng trong khi lễ Tứ-tuần đại khánh tiết cùng bốn đạo văn chúc về lễ kỳ cáo tại đàn Nam-giao và Liệt miếu, Xã-tắc, các tờ hạ biểu của Tôn nhân, văn võ đình thần cùng các quan địa-phương ở các tỉnh hạt, các tờ lễ đẹp cùng những ngày giờ tứ yến, ban thưởng và nhạc-chương cùng nghi-văn; sắp đặt xong

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai.)

Số 9

THỦY-HỬ

(Bộ Thủy-hử này tức là Đệ ngũ tài-tử kỳ-thư của Thánh-Thán đã phê-bình. Trong truyện 108 người mà mỗi người có một tính tình riêng, một khí chất riêng, một hình trạng riêng và một … khẩu riêng, thật là một ngọn văn tài tình vậy. Xem tiểu-thuyết Tàu có xem đến Thủy-hử, mới biết rằng văn tự người cổ nhân cũng … được đến sức, không phải những tay tầm-thường … nhất có thể viết nên được.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lại nói chuyện Sử-tiến trở về, ngày nào cũng cùng luyện-tập. Nửa đêm dậy tập vũ-nghệ, ban ngày lại tập cưỡi ngựa bắn cung. Chưa được nửa năm thì thân-phụ Sử-tiến là Sử-thái-công bị bệnh, Sử-tiến tìm thầy chạy thuốc chữa mãi không khỏi. Sử thái-công … Sử-tiến nhất-diện sửa-soạn các đồ khâm-liệm, và nhất-diện mời tăng-nhân làm đàn chay để cầu-nguyện cho Sử thái-công được siêu-sinh tịnh-thổ. Khi làm lễ an-táng thì … nhà ở trong thôn-trang đều kéo nhau đi đưa đám và để tang.

Từ khi Sử thái-công tạ thế rồi, trong nhà Sử-tiến không có ai cai-quản. Sử-tiến lại không biết nghề làm ruộng, chỉ luyện tập vũ-nghệ cả ngày

Cách độ 3, 4 tháng sau, bấy giờ đang trung-tuần tháng sáu, tiết trời nóng-bức, Sử tiến sai người bắc một cái ghế chéo ra ngồi hóng mát ở dưới gốc cây liễu tại bên cái sân đập lúa.

Bỗng có cơn gió mát tự trong rừng thông tại phía trước mặt đưa lại, Sử-tiến đang vui-vẻ lấy làm thích-chí thì sực trông thấy một người ở đâu đến, ngơ-ngác nhìn quanh. Sử tiến quát to lên mà rằng:

— Quái lạ! Đứa nào dám dò-la chi đây!

Sử-tiến tức khắc vòng qua gốc cây đi ra tận nơi, để nhìn xem ai thì thấy một gã vẫn làm nghề săn-bắn, tên gọi Lý-cát. Sử-tiến hỏi rằng:

— Lý-cát kia! Nhà ngươi đến đây nom-dòm cái chi, hay là muốn dò-la tìm đất đó chăng!

Lý cát nói:

— Dám bẩm đại-lang! Chúng tôi định vào tìm *Khâu-ất-lang* (1) để rủ uống rượu chơi, vì thấy đại-lang ngồi hóng mát tại đây, cho nên không dám đường-đột.

1. Xin xem mục thời-sự Hanoi.

Sử tiến nói:

— Mọi khi nhà ngươi săn-bắn kiếm được giã-vị vẫn thường đem đến bán cho ta, ta chưa hề để cho nhà-ngươi thiệt, cớ sao lâu nay ta không thấy nhà-ngươi đem đến bán, hay là nhà-ngươi khinh ta không có tiền mua chăng?

Lý-cát đáp rằng:

Khi nào chúng tôi dám như thế, chỉ vì lâu nay chẳng kiếm được thứ giã-vị nào, cho nên không đến.

Sử-tiến nói:

— Nhà-ngươi chớ nói càn! cả một vùng *Thiếu-hoa-sơn*, đất rộng như thế, lại không có một con nai, con thỏ nào là nghĩa làm sao!

Lý cát nói:

— Số là đại lang không biết rõ. Ngày nay có một bọn cường-bạo ở đâu kéo đến đóng trên ngọn núi. Tụ-tập kể hàng năm bảy trăm lâu-la và hơn trăm chiếc ngựa. Một vị đại-vương đứng đầu tên gọi *Thần-cơ quân-sư* (1) *Chu-vũ*; vị thứ hai tên gọi *Khiêu giản-hổ* (2) *Trần-đạt*; vị thứ ba tên gọi *Bạch-hoa-xà* (3) *Dương-xuân*. Chúng thường ra cướp phá các thôn-trang gần đó. Quan huyện *Hoa-âm* đã treo giải hễ ai bắt được thì thưởng ba nghìn quan tiền, nhưng ai dám lên đây mà bắt. Cũng vì thế cho nên chúng tôi đã lâu không dám đến săn bắn ở miền sơn-phận, còn lấy đâu làm có giã-vị nữa.

Sử-tiến nói:

— Quái lạ! không biết bọn cường-bạo ấy ở đâu kéo đến! Nhưng *Lý-cát* kia, ta dặn: từ nay hễ có kiếm được giã vị, cứ đem đến bán cho ta.

Lý-cát kia vâng dạ quay đi. *Sử-tiến* trở vào trong nhà, ngồi nghĩ thầm rằng: Bọn cường bạo kia đã chiếm cứ ở trên ngọn núi thì tất thế nào cũng quấy nhiễu trong các thôn trang, âu là ta phải nghĩ cách đề-phòng mới được.

Sử-tiến nghĩ vậy, mới bảo người nhà mổ trâu làm rượu, mời tất cả mọi người ở trong thôn-trang đến để hội-nghị. Bấy giờ cả thảy ba bốn trăm người đều kéo nhau đến, họp tại trên thảo-đường, cứ theo thứ-tự niên-xỉ mà ngồi.

Trong khi uống rượu, *Sử-tiến* nói với mọi người rằng:

— Tôi nghe nói có ba tay cường-bạo tụ tập 5, 7 trăm lâu-la ở trên ngọn *Thiếu-hoa-sơn* đây để ăn cướp. Bọn họ đã dám cả gan như vậy thì chẳng bao lâu tất cũng có ngày kéo đến mà quấy nhiễu thôn-trang ta. Nay tôi mời các người đến đây hội-nghị là có ý muốn rằng nhà nào cũng nên phòng-bị sẵn, hễ khi bọn họ kéo đến, ta nổi hiệu đánh một hồi mõ thì ai nấy nghe tiếng đều cầm khí-giới để ra tiếp-ứng. Nhà nọ phải cứu lẫn cho nhà kia thì trong thôn-trang mới có thể giữ yên được. Giả-sử mấy tên đầu đảng bọn họ đến thì đã có tôi ra đối địch.

Mọi người đều nói:

— Chúng tôi xưa nay chỉ biết nghề làm ruộng, việc này xin trông cậy ở đại-lang. Khi nổi hiệu lên, ai là người dám không đến.

Mọi người uống rượu xong, đều cáo-từ ra về, sửa-soạn sẵn các đồ khí-giới. Từ đó *Sử-tiến* sửa sang rào lũy, lập các điếm canh, lại chỉnh-bị đao-mã để đề-phòng quân-giặc.

Lại nói chuyện ba tay tướng giặc ở trên *Thiếu-hoa-sơn*, ngồi trong sơn-trại, cùng nhau thương-nghị. Vị thứ nhất tên gọi *Chu-vũ*, người ở *Định-viễn*, tài nghề song-đao. Vũ-nghệ dẫu không giỏi lắm, nhưng tinh thông trận-pháp, lại có mưu lược; vị thứ hai tên gọi *Trần-đạt*, người ở *Nghiệp-thành* tài nghề cương-sang; vị thứ ba tên gọi *Dương xuân*, người ở *Giải-lương*, tài nghề đại-hãn-đao.

Bấy giờ *Chu-vũ* bảo *Trần-đạt* và *Dương-xuân* rằng:

— Tôi nghe nói quan huyện *Hoa âm* có treo giải hễ ai bắt được bọn ta thì thưởng ba nghìn quan tiền, ta chắc rằng thế nào cũng có phen phải giao-chiến. Nay sơn-trại ta tiền lương ít lắm, ta cần phải đi cướp lấy thêm, cho được đủ chi-dụng, phòng khi có quan-quân đến đánh, ta cũng không sợ.

Trần-đạt nói:

Phải đó! Bây giờ ta kéo sang huyện *Hoa-âm*, hỏi mượn hắn ít lương, thử xem hắn nói thế nào.

Dương-xuân nói:

— Không nên sang huyện *Hoa-âm*, hãy sang huyện *Bồ-thành* trước thì không lo-ngại chi cả.

Trần đạt nói:

— Huyện *Bồ-thành* dân thưa nhà ít, tiền-lương tất không được bao nhiêu, chỉ-bằng ta cứ đánh huyện *Hoa âm* trước. huyện này nhân-dân phong-phú, tiền-lương có nhiều.

Dương-xuân nói:

— Đại-huynh không biết rõ. Số là ta muốn đánh huyện *Hoa âm*, tất phải đi qua *Sử-gia-thôn*. Mà ở *Sử-gia-thôn* có chàng *Cửu-văn-long Sử-tiến* là một tay đáo để, ta chớ nên trêu vào. Và hắn cũng không khi nào chịu để cho ta đi qua.

Trần-đạt nói:

1. Nghĩa là một ông quân-sư có mưu thần chước quỉ.
2. Nghĩa là một con hổ nhảy quá suối.
3. Nghĩa là một con rắn hoa trắng.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)



ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
MẠ VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 chân-kính
Mặt sứ kim có chữ đá quang
BẢO HÀNH 20 NĂM
Giá ..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PEKROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2089

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da



Những kẻ hay ngứa gai đau đớn đã lâu năm, hễ dùng thuốc thoa Cadum mà thoa thì êm ái nhẹ liền, ăn ngủ lại đặng. Khỏi lo có những bịnh ngoài da, nào là : nổi phong, nổi đớn, nổi mụt, nổi nhọt, ghẻ ngứa, bị trầy da, đức tay đức chân, bị phỏng, có lái, nổi mày-đay, nổi vẩy-cá, sẩn-sưởng, cước mụt nẩy mụt kia, vân, vân.

Các ông các bà hay nhớ ngày nào thì mua ngày nấy, cho đặng một hộp thuốc ấy, hỏi hiệu bán thuốc quen của các ông các bà thì có.

SẢN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 8 Septembre 1924
Cải lương hý kịch
(Diễn theo lối Nam-kỳ)
NGHĨA PHỤ TẦM PHU
Trần trẻ-con diễn thuộc lòng theo vỡ hạt.

Tối thứ ba 9 Septembre 1924
LONG SINH QUÝ TỬ
Truyện là tuồng cảnh rất hay. Có một ông lão bảy mươi tuổi mà sanh đặng 2 con giai

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG



Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kỹ kẻo nhầm to !!!

THUỐC MYSOL
Là thuốc chuyên trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh-niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì tùy các cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vừa. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL hay gọn cũng được công-hiệu chắc chắn mau thôi.

Bệnh lậu mới mắc nên dùng thuốc Mysol trị bệnh chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khắp chửa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hết trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thận, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có tính ấy.

Đau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc trị tới, trừ nọc bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thật PARAT

Dùng rất tốt, lại hiệu-nghiệm không có thể dùng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bổn-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có 1 p. 25 và thuốc thật PARAT giá có 1 p. 10

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59, rue Paul-Bert Hanoi
Để chậm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

NHÀ BÀ CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montès phương thức bào chế của ông cho ông Domart bên chế tinh-viện hàng nhất về cao-đẳng học đường Paris đã mất năm nay. Ông Domart tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận, nhờ về thế mà hiệu bào-chế ấn rất có tiếng.

Thuốc gởi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

CAO-BẠCH

Kính trình các Quí-khách,

Mỹ lâu vừa rồi, tôi có hiệu mới sang đã hon calfa và da Chevreaux hiệu « Combe » (1) nhiều mới đẹp, giá hạ. Xin mời các ngài chiếu cố

Nay kính bạch
NGUYỄN TIẾN-HÀM dit THUẬN-THÀNH, Bottier
7, Rue des Cuirs, Hanoi

(1) Do « Combe » là thứ da tốt có tiếng xưa nay, các nghị vẫn quen gọi tên là da « Mỹ-Long »

Xin mời các ngài xem xe đẹp, xe máy và đồ phụ tùng thay đổi rất rẻ, rất tốt, chúng tôi gửi ngay thư về lấy tự giá hàng ở hiệu :

TIẾT-HIẾU-TRUNG
dit TRỨC-THÀNH
Fournitures générales pour Cycles & Motos
N° 35, PLACE NEYRET, HANOI

VIỆC TRUNG-KỲ

TOURANE

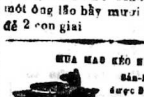
Thời tiết. — Từ có mấy trận mưa to trong mấy hôm đầu tháng đến giờ, thì khí hậu đã chuyển đổi ra thu, mát mẻ dễ chịu hơn trước. Tuy thế mà mưa to độ rày cũng không lấy chi làm thiết-yếu cho các nơa nông hàng đương lúc thượng tuần tháng 7 vì nay đã quá muộn

(Xem trang thứ tư).

ĐỘC VẬN TẢI HÀNG HÓA
P. CAPS
Nhà riêng số 7, *phố Paul Bert*
HANOI

Nhận làm môi giới về việc chở hàng Haiphong và Marseille.
Hễ nhượng tiền hàng và mọi việc hai bên có hợp lệ tương chính, tôi không có lợi nhuận, vân vân.
GIÁ RẺ HƠN HẾT
2116

MUA MAU KẺO HẾT !!!



Bản-hiệu mới nhận được ĐỊA BẠT ANNAM, tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc, bất luận màu nào, hiệu nào, bán cái lương chẳng kỳ chuyện và có-tỷ rất hay và rất tốt !!!
Grand Arrivage Nouveaux Assortiments
CHANSON & Cie HANOI

金正泰
獅子名茶

Bản hiệu mới có cho thuê chè ngon đặc-biệt mới vậy, chè hảo, chè gói, nước lên thơm và đẹp lắm đủ cả, mẫu hảo hiệu quý. Kẻ vinh cảo quý khách được biết chiếu cố cho.

Nay xây bán-hiệu có nước thơ chè lạ, tên là như sau này :

Chè Thiết-quan-âm	Chè Bạch hào quan
Chè Long-tỉnh	Chè Long-tỉnh
Chè Trà-sen	Chè Trà-sen
Chè Bích-loa-xuân	Chè Thương-thượng
Chè Bạch-mao-hầu	Chè Đại-hồng-bào
Chè Bích-loa-xuân	Chè Bích-loa-xuân
Chè Lục-mẫu-đơn	Chè Lục-mẫu-đơn
Chè Bạch-hào	Chè Bạch-hào
Chè Bạch-hào-ngân-châm	Chè Bạch-hào-ngân-châm
Chè Bạch-hào-long	Chè Bạch-hào-long
Chè Bạch-tuyết	Chè Bạch-tuyết
Chè Bạch-hoa-thiên-đao	Chè Bạch-hoa-thiên-đao

Xin kính cáo quý khách hàng gần xa rõ cho.

Mua tại : HAIPHONG Số nhà 149 Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI Số nhà 5, Phố hàng Ngang, Téléphone 480
2101

Ngày mùng 7 tháng năm, viện-hiện Khải-định thứ ba, tôi Hội-các phụng tôi chân phê rằng :

Chiếu nay đại doye phòng cần MONTÈS qui ấn, có chế nên một thứ rượu bổ đã lâu ngày dùng qua rất hay, đáng nên giữ thưởng, trước lục phê thị giữ cho qui được phòng chế-ấng để lợi thanh-giá.

Khâm thử.

內閣蔡鴻

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đề dùng mà chế được ! Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; tám sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kỳ-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Thế vậy, giá bán lại đắt qua, mà vị-thật có được công-hiệu cho tinh-thần người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, 54
HANOI
Xin xem kỹ cho khỏi lầm

BÁO TRỢ TRẺ CON LẠI VÔ THỪA NHẬN

Chỉ từ ngày 15 Juillet 1924 đã nhận cho rằng : Bội có ích lợi chung

CUỘC ĐÁNH SỐ
GIÚP CHO NỘI
TRÚNG THÌ ĐƯỢC TIỀN
QUAN THỐNG-SỨ BẮC-KỲ ĐÃ CHO PHÉP
Theo nghị-định ngày 26 Juin 1924

Số là 60 000 số giá về bán là 0$50 một vé

NHỮNG SỐ TIỀN ĐƯỢC KỂ SAU ĐÂY :

1	Số được 2 0	piastres,	5.000$00
1	Số được 1.500	—	1.500.00
1	Số được 1.000	—	1.000.00
3	Số được 500	—	1.500.00
5	Số được 100	—	500.00
20	Số được 50	—	1.000.00
40	Số được 25	—	1.000.00
		Cộng cả số về được ; thành :	9.500$00

Mua vé ở đây

ĐIỀU LỆ

Mỗi số về giá 0$50 và NGÀY MỞ. — Số mở ở tòa Đốc lý Hanoi, ngày 28 Septembre 1924, hồi 5 giờ chiều, có mời viên trị sự của hội trông coi việc mở số về quan Đốc-lý Hanoi sẽ chứng duyệt. Nếu có việc gì ngày mở số ấy có thể hoãn lại được (theo khoản thứ 7 trong nghị định).

NHỮNG SỐ ĐƯỢC. — Những số được tài số yết thị và đăng báo. Nếu những số được mà không ai bỏ vào hòm mới tháng kỳ tới ngày mở số thì không nhận tiền lãi ấy số đó vào công-quỹ của hội (theo khoản thứ 8 trong nghị định).

NƠI GỬI TIỀN BẠN VÀ VÀ PHÁT TIỀN SỐ ĐƯỢC. — Không tiền bạc và hội đồng trị-sự sẽ gửi ở nhà Đông-Pháp Ngân hàng và chẳng số trúng được thì ở nhà Ngân hàng ấy phát tiền cho mà nhận tiền ấy (theo khoản thứ 9 trong nghị định).

1979

— Sao đại-huynh nhát gan như thế ! Một cái thôn-trang nhỏ mà không đi qua được thì sao còn dám đối-địch với quan-quân.

Dương-xuân nói :

— Đại-huynh chớ nên khinh-thường, hẳn thật là một tay đáo-để.

Chu-vũ nói :

— Tôi cũng nghe nói hẳn là một tay anh-hùng, võ nghệ giỏi lắm, ta chớ nên đến.

Trần-đạt kêu to lên một tiếng mà rằng :

— Thôi, xin hai đại-huynh chớ nói nữa ! Chỉ tưng bốc người ta làm cho giảm bớt cái uy-phong của mình ! Tôi quyết không tin. Hẳn cũng là người, chứ có phải 3 đầu 6 tay đâu mà sợ !

Trần-đạt liền gọi bọn lâu-la sắp ngựa để đi đánh, rồi lại nói :

— Ngày nay tôi đánh *Sử-gia-thôn* trước, rồi sau sẽ tiễu sang huyện *Hoa-âm*.

Chu-vũ và *Dương-xuân* hai ba lần khuyên can, nhưng khi nào *Trần-đạt* chịu nghe lời, tức khắc mặc giáp lên ngựa, đem 150 tên lâu-la ở trong núi xuống, dựng cờ nổi trống, kéo đến đánh *Sử-gia thôn*.

Lại nói chuyện *Sử tiễn* đang sửa-soạn đao-mã ở trong thôn-trang, nghe được tin ấy, tức khắc rồi hiện đánh một hồi mõ. Người trong thôn trang cả thảy 3 4 trăm nhà, đều kéo nhau ra tiếp-ứng.

Bấy giờ *Sử-tiễn* đầu đội khăn chữ nhất, mình mặc áo giáp đỏ, chân đi đôi giầy xanh, lưng thắt cái dây da. Phía trước ngựa và phía sau lưng đều có miếng sắt che. Lại có đeo một chiếc cung, một bao tên và tay cầm một ngọn đem-đao.

Người nhà đắt một con ngựa hồng đến, *Sử-tiễn* trèo lên mình ngựa, có mấy chục người trang-kiện đi trước, còn những người nạp-xuất lũ-lượt theo sau. Các nhà trang-hộ vừa theo sau vừa reo hò, kéo thẳng ra cổng làng.

Trần đạt ở trên *Thiếu-hoa-sơn* đem bọn lâu-la kéo xuống, đã bày thành trận-thế. *Sử-tiễn* ngẩng nhìn thấy *Trần-đạt* đầu đội khăn đỏ, mình mặc áo giáp vàng, chân đi đôi giầy da, cưỡi con ngựa bạch, tay cầm cái cương-sang. Bọn lâu-la thì reo hò theo sau.

Trần-đạt ngồi trên mình ngựa, trông thấy *Sử-tiễn*, liền cúi đầu chào. *Sử-tiễn* quát to lên mà rằng :

— Bọn các ngươi chỉ quen giết người lấy của và làm những sự đốt phá tàn-hại, phạm cái tội ác tầy trời, không thể tha chết được. Nhà-ngươi chưa nghe tiếng ta hay sao, mà dám cả gan đem quân đến đây, thật đã để ngày tận số !

Trần-đạt ngồi trên mình ngựa đáp rằng :

— Trong sơn-trại ta thiếu tiền, muốn sang tổng lương ở huyện *Hoa-âm*, tất phải đi qua qui-thôn đây. Vậy xin nhờ ngươi cho mượn lối đi, quyết không đám động chạm đến một ngọn cỏ. Khi nào trở về, ta sẽ hậu tạ.

Sử-tiễn nói :

— Nhà-ngươi chớ nói càn ! Ta đây hiện đang giữ chức lý-trưởng, cái bổn-phận đáng phải đến nã-trốc bọn người, nay bọn người bỗng dẫn toán tới đây, nếu ta không nã-trốc mà lại cho mượn đường đi qua thì khi đến tại địa-phương quan, tất phải liên-lụy tới bọn ta vậy.

Trần-đạt nói :

« Người trong bốn bể, đều là anh em » Nhà-ngươi cứ cho ta mượn đường !

Sử tiễn đáp rằng :

Nói phiếm làm chi thế ! Ta dẫn thuận cho, nhưng có một kẻ không thuận. Nhà-ngươi thử hỏi, hễ hẳn thuận cho thì đi.

Trần-đạt nói :

— Nếu vậy hay ! Nhà-ngươi bảo ta hỏi ai ?

Sử-tiễn nói :

— Nhà-ngươi thử hỏi cái thanh-đao ở trong tay ta này. Hễ hẳn thuận thì cho nhà-ngươi đi !

Trần-đạt nổi giận mà rằng :

— Nhà-ngươi chớ khoe-khoang, ta sẽ thử cho biết tay !

Sử tiễn cũng nổi giận, giơ đao thúc ngựa lên đánh. Hai bên giao chiến trong nổi lâu, *Sử-tiễn* giả cách hớ-hênh, để cho *Trần đạt* cầm sang chực đâm vào bụng, rồi *Sử-tiễn* nghiêng tránh một cái, *Trần-đạt* ngã nhào đến bên cạnh mình.

Sử-tiễn giơ tay cắp cổ lật lấy *Trần-đạt* xách lên, con ngựa của *Trần đạt* ù-té hồ chạy. *Sử-tiễn* gọi người đến trói *Trần đạt*, còn bọn lâu-la thì xua đuổi một hồi, đều chạy về núi.

Sử tiễn đem *Trần-đạt* về trói vào cái cột ở giữa sân, đinh bắt lột hai tên đầu đảng nữa, rồi giải đi nộp quan một thể để lấy tờ thưởng. Bấy giờ lại bày tiệc khao-thưởng mọi người, và hẹn tạm giải-tán.

Mọi người đều reo mừng mà bảo nhau rằng :

— *Sử* đại-lang quả là một tay anh-hùng, tiếng đồn thật đã không sai !

Lại nói chuyện *Chu-vũ* và *Dương-xuân* ở trong sơn-trại, đều có ý lo-ngại, không biết sự-thế ra làm sao, mới sai một tên lâu-la xuống chân núi để dò-la tin-tức.

Hồi lâu, bỗng thấy đắt về một con ngựa không và cắp báo rằng :

— *Trần* tướng-quân không nghe lời can, để đến nỗi thiệt-hại tính-mệnh.

Chu vũ liền hỏi duyên-cớ làm sao thì tên lâu-la ấy thuật lại những việc trong khi giao chiến, và nói :

— *Sử-tiễn* quả là một tay anh-hùng, *Trần* tướng-quân không thể nào đương nổi.

Chu-vũ nói :

— Ta bảo mãi không nghe, ngày nay quả có tai-vạ !

Dương-xuân nói :

— Bây giờ chúng ta kéo cả ra, lấy cớ cứu mà đánh với lẫn một trận, đại-huynh nghĩ thế nào ?

Chu vũ nói :

— Như thế cũng không được ! Hẳn ra đánh còn thua to chúng ta vị-tất đã cứu nổi lần. Bây giờ chỉ còn một cách khổ-kế : Nếu cứu hẳn không được thì hai ta cũng tình-nguyện không toàn !

Dương-xuân hỏi rằng :

— Cách khổ-kế thế nào ?

Chu-vũ nói rằng :

— Trừ-phi cách ấy, không còn dùng kế chi cho được.

Dương-xuân nói :

— Kế ấy cũng diệu ! Ấu là hai ta đi ngay, chớ nên chậm-trễ.

Lại nói chuyện *Sử tiễn* ở trong thôn trang vẫn còn chưa người cơn giận, bỗng thấy có người phi báo rằng :

— *Chu-vũ* và *Dương-xuân* ở trên sơn-trại đã đem quân xuống.

Sử-tiễn nói :

— Đã ta bắt nốt hai tên tướng giặc ấy rồi cùng giải đem nộp quan một thể !

Nói xong, liền gọi người nhà đắt ngựa đến. Lại truyền nổi hiệu cho mọi người biết và lên ngựa ra đánh. *Sử tiễn* vừa ra đến cổng làng thì gặp *Chu-vũ* và *Dương-xuân*. Hai người lồng tuồng đi bộ, khi trông thấy *Sử-tiễn*, liền sụp quỳ xuống đất, hạt châu lã-chã tuôn rơi.

Sử tiễn xuống ngựa, rồi đứng mà hỏi rằng :

— Hai người qui lạy ta, định nói cái chi đó.

Chu-vũ khóc mà thưa rằng :

— Ba anh em chúng tôi nhiều lần bị quan-tư bức-bách, bất đắc-dĩ mới phải rủ nhau lên tụ tập trên núi. Chúng tôi đã có phát-nguyện với nhau rằng : « Không được cùng sinh thì xin cùng chết »....

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

rồi, lúa bấp đã bị trải qua một kỳ nắng hạn lâu ngày, giảm sắc đi mất nhiều lắm rồi, dẫu có được mưa cũng không bổ ích gì mấy chút; mà nếu mưa lắm thì lại nguy cho dân, vì độ rầy mà lụt ngập thì thật là đại hại. Mong sao cho từ nay đến quá rằm, mà trời vẫn được tạnh ráo, thì mùa tháng tám này trong mười phần cũng còn vớt được 6, 7; chưa đến nỗi cơ hoang. Mà trong mùa thu này quan trên sẽ ra hạn cấm xuất-cảng thóc gạo ít lâu nữa, thì chắc rằng dân sự sẽ được no đủ đến mùa sau.

Mong sao cho các bác giàu có kia cũng nới tay làm phúc mà bán hạ giá xuống ít nhiều cho kẻ nghèo khó được nhờ, chớ thế nào cứ cầm chừng một ang gạo 1$10, 1$20 mãi mãi như vậy thì thật là ngặt quá.

Trộm cắp. — Độ rày đã có nhiều trộm cắp lắm, đêm nào cũng nghe có nhà kêu mất đồ; ở bên sông có nhà kia mất luôn hai đêm: trước nó lấy sạch cả của cải trong nhà, qua hôm sau nó lại lùa luôn cả bầy vừa trâu bò nữa, như thế còn chi là tài-sản của người ta!

Việc Nam-kỳ

TRÀ-VINH

Một điều nên cẩn thận trong khi đi ô-tô. — Có một điều tưởng ai cũng nên chú ý là trong khi đi những thứ xe chạy nhanh như ô tô, xe điện và xe hỏa, thì chớ nên thò đầu hay thò tay ra ngoài, lỡ khi xảy ra sự nguy hiểm bất kỳ. Như mới đây có một người Khách đi ô-tô từ Trà-vinh chạy Trà-nha, khi xe đương chạy thì gặp một cái xe bò, nên phải tránh ép về một bên đường, lúc ấy người Khách ngồi bỏ tay ra ngoài, không ngờ bên đường có cái cây to, xe vụt qua, tay chạm vào thân cây mạnh quá nên dập gãy cả một cái cánh tay, máu mê chảy đầm đìa, bất tỉnh nhân sự. Lập tức chở về nhà thương điều trị. Đó thực là một sự nguy hiểm bất kỳ mà không mấy ai nghĩ tới vậy.

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Bản-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa và kiêm cả thuốc Tây. Tàu Nhật-bản, chế luyện cực kỳ tốt chữa đủ các bịnh mới, bịnh lâu, bịnh nguy hiểm trọng, số đông phúc còn chữa cũng được hồi sinh. Kẻ tử giầu có lấy phải giá, người nghèo cũng quê không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bịnh như sau này: đàn ông mộng tinh, di tinh, lậu tinh, hoạt tinh, lòng tình không đủ, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết nhiều, huyết tích, khí hư, bạch đái kinh thủy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau bụng đau, trẻ con kinh phong, ho lao, đàm suyễn, bất toại, phù thũng, phong thấp cổ chướng, sốt rét, cốt nóng, thổ huyết, chảy huyết, lị huyết, cả lị, giá mỗi hộp 1$00, đau mắt mộng giá mỗi chai 0$50.

Lậu giang mai

Bản hiệu chữa ra bốn chứng lậu chế bốn thứ thuốc lậu độc, lậu tinh, lậu huyết, chỉ lâu giang mai có chứng dung độc hạ cam giang lậu, các bịnh không giống nhau, có ứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài, vì có người uống bịnh uống thuốc sau mất cả người đàn, nó lại sinh ra bịnh khí hư, bản-hiệu chế đủ các thứ thuốc chữa các bịnh giang lậu khỏi và không hại gì đến đường sinh dục mà người đàn bà không sinh bịnh khí hư được.

Thuốc lậu giá 1$00 một chai.

Thuốc giang 1$50 một chai.

Thuốc bổ 1$00.

Ống thụt 0.50.

Quí khách ở xa viết thơ về kể bịnh bản hiệu gửi thuốc đến ngay gửi cách lĩnh hóa giao ngân.

TAM-TÍNH-Y-TÔN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & C^ie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc:

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh: đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán: 0$60 một lọ

PHẨM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.

Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè giá lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.

NHƯ,

Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản - hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI HIỆU

số 10, phố hàng Ngang Hanoi

số 113, phố Khách Haiphong

số 78, phố hàng Trống Namdinh

Kính cáo

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghíp.

Mắc bệnh ghíp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghíp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống các cachets

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rao phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm bao giờ!



Bài thuốc này có hội đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay

Ấy là

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BÒ

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe

Trị được bệnh huyết suy

làm cho trong máu

thêm chất đỏ

Gởi bán tại:

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul Bert, Hanoi

INJECTION PEYRARD D'ALGER



Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ **ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU** mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: **SPÉCIALITÉS PEYRARD**

66, Rue de Grenelle, PARIS

và cùng các nhà thuốc có danh

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, cả hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gửi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

yếu đuối vâng vọt

GÂY MÒN

Thuốc SIROP de **DESCHIENS** có huyết bò

Làm cho đựng các máu mẹn, ấy là một vị thuốc của các Lương-y trữ bịnh.

Thuốc này biến hóa thích bổ tươi và các thứ thuốc có danh nhất. - Các nhà thuốc tại thành Paris đều dùng cả.

Tiếu mãi tại Paris: DESCHIENS, 9 đường Paul-Baudry và các nhà bán thuốc.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỒ

醋 補

J. BLANC *(đệ-nhất hạng bào-chế)*

Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

[illegible]

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

51, phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

PILULES APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

Rất nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chế tại phòng thuốc PARAT Paris

Có gởi bán tại:

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào chế ra, vì hiện đã dùng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bên nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm quí-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá trị đặc biệt. Hãy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi: bệnh suy nhược cả đàn ông, đàn bà; bệnh thứ thần của con gái đến thì, bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú; bệnh mệt nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngơ ngẩn, bệnh đau lưng, dật gân, vân vân.

Chỉ dùng vài lọ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu đầu nai) thì các bệnh ấy đều thuyên hết.

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả!

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

48, Rue des Cantonnais, 48

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiễu, hàng tàu nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, xuyến, lĩnh, lụa, hàng, quần vân, và hàng Saigon như lĩnh, the, vân-vân.

Nay mới về đủ các mùi làng thâm, maga đen và sắt màu rộng khổ. Những hàng này bản buôn từng súc chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu xin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

2910 YU-WO-TSÉONG

CÁO-BẠCH

Quý khách có xe ô-tô muốn chữa, nên đến xem xưởng **GARAGE BOBILLOT**, *số 7 phố Bobillot, Hanoi: Tính giá hạ hơn cả các nơi. Làm việc nhanh-nhẹn và cẩn-thận.*

Quý khách nên đến xem xe kéo hạng lịch-sự không tư nào tốt đẹp bằng

Cho thuê xe ô-tô

TCHAN-XUONG

HANOI — 106, Rue des Voiles, 106 — HANOI

Các ngài muốn biếu quà cho bà con không? Muốn ăn tết Chung-thu không? Xin lại hiệu Tchan xương mà mua các thứ bánh danh gia chế ra những thứ bánh hợp về tết Chung-thu. Mau! Mau! Không khéo hết mất!

Thanh bình tuế nguyệt, mỗi cái...	2$00	Chư gia giá nguyệt, mỗi cái....	1$20
Tường nga bán nguyệt, — ...	1.50	Tây hồ say nguyệt, —	1.20

Còn bánh nướng thượng-đẳng xin kể bốn thứ như sau này:

Bánh nướng nhân vây cá, mỗi cân..	0$80	Bánh nướng nhân yến, mỗi cân...	0$80
— phù thủi, — ..	0.64	— hạt sen, — ...	0.64

Còn các thứ bánh nướng khác cũng làm toàn đồ tốt cả, ăn ngon mà hợp vệ sinh, nhưng cách thức nhiều quá, không thể nào kể suể được, các ngài chiếu-cố, bản hiệu lấy làm hân hạnh lắm.

Kính cáo

Hiệu TCHAN-XUONG

Ở phố hàng Buồm, số nhà 106, Hanoi

Bánh nướng danh gia quảng-cáo



NHỮNG ĐỒ TƠ LỤA

HIỆU

C. J. BONNET

LÀ TỐT HƠN CẢ

PACHOD Frères & C^ie Lyon

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

NHÂN DỊP VỤ VÀO HỌC

TỪ NGÀY THỨ NĂM 28 AOÛT ĐẾN HẾT NGÀY 10 SEPTEMBRE

CÓ BÁN:

Các đồ dùng đi học, giấy bút — Đồng hồ

Đồ kim-hoàn — Nước hoa — Xà-phòng — Mũ,

Áo lót mình — Giầy dép — Cà vạt

Các thứ dao — Bàn trải

TRÊN GÁC:

Chăn đệm — Đồ trắng

Xem giấy ca-ta-lô hàng tháng của bản-hiệu

Gởi điện-báo thì đề: MAGARÉUNIS

GIÂY NÓI SỐ 126

VỚI 20 QUAN, QUÍ KHÁCH CÓ THỂ TRÚNG ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

[illegible]

Thực là một cách đặt tiền chắc chắn nhất mà lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY:

126 lô	500.000 quan	253 lô	1.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.787.692 lô	400 —

Số vé được dự các cuộc rút số mãi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi.

[illegible]

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE de CRÉDIT COLONIAL, Rue Paradis, MARSEILLE (France)